

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU V OHIU

Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER
OF OHIO

Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXII. — LETO XXXII.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), JULY 26, 1949

ŠTEVILKA (NUMBER) 145

Mrs. Roosevelt je odgovorila na napad kardinala Spellmana

Kontroverza glede "proti-katoliškega" stališča soproge pok. predsednika se nadaljuje; Mrs. Roosevelt je napadena, ker je podpirala španske republikance

NEW YORK, 25. julija—Mrs. Eleanor Roosevelt je gladko zavrnila obtožbe rimsko-katoliškega kardinala Francis Spellmana, ki jo je napadel, češ da je "proti-katoliška," in je v tem odgovoru omenila, da je podprla katoličana Alfreda E. Smitha.

Kontroverza med Mrs. Roosevelt in kardinalom Spellmanom pa je medtem zavzela večji obseg. Nekateri katoliški duhovniki so podprli Spellmana, toda z druge strani so mnogi ugledni verski voditelji stopili na stran Mrs. Roosevelt.

Monsignor John K. Cartwright, ki spada h katedrali Sv. Jožefa v Washingtonu, je na primer obtožil Mrs. Roosevelt, da je pokazala svoje proti-katoliške predsodke z "namigavanjem, z nizkotno vzdržljivostjo in z vsemi priljubljenimi zvijačami."

Mrs. Roosevelt je podpirala španske republikance

Rev. Cartwright je med ostalimi obtožil Mrs. Roosevelt, da je v španski civilni vojni "dala svoj prestiž" španskim lojalistom, ki so se borili proti fašistom generala Franca, katerega so podpirali Hitler, Mussolini in Vatikan.

Napad Monsignora Cartwrighta je bil še bolj trpek kot pa sama obsodba kardinala Spellmana, ki je izjavil, da njegovo nasprotovanje katoličanom ni dostojno "ene ameriške matere."

Mrs. Roosevelt je baje bila tudi proti Stepincu

Dalje je washingtonski rimsko-katoliški prelat omenil, da je Mrs. Roosevelt bila "proti" nadškofu Stepincu, kij e radi svojega sodelovanja z nacističnimi okupatorji in njihovimi priveski hrvaškimi ustaši bil obsojen v Jugoslaviji na dolgoletno ječo.

Soglasno z Rev. Cartwrightom je Mrs. Roosevelt obtožena tudi, ker je poročala, da je madžarski kardinal Mindszenty, ki je nedavno bil obsojen radi črnoborzijsanstva in aktivnosti proti madžarski vladi, zelo nasprotoval židom.

Protestantovski pastor se zavzema za Mrs. Roosevelt

V New Yorku pa je protestantovski pastor Riverside cerkve Dr. Robert J. McCracken odločno podprl Mrs. Roosevelt. Rekel je:

"Mrs. Roosevelt je obče priljubljena v naši deželi in to kardinal dobro ve. Toda ker sem čital njene članke glede Bardenove predloge, za katere menim, da so bili pisati v zmernem duhu in duhu tolerance," je razočarljivo, ker jo kardinal obtožuje, da je radi predsodkov, proti-katoliškega stališča, pomanjkanje krščanske ljubezni, zanikanja enakopravnosti in istočasno napoveduje, da je z njegovimi obtožbami kontroverza zaprta."

Dr. McCracken je dalje izjavil, da bi židovske, katoliške in protestantovske šole pravilno in pravično morale vzdrževati svoje lastne šole, če pa želijo, da bi bile neodvisne in pod njihovo kontrolo.

Desničarski socialist Thomas zagovarja Mrs. Roosevelt

Za Mrs. Roosevelt se je zavzel tudi voditelj desničarskih

socialistov Norman Thomas, ki je izjavil, da njegova stranka podpira soprogo pok. predsednika proti kardinalu Spellmanu, kar se tiče izobčanja privatnih šol od federalne prosvetne pomoči.

Thomas je izjavil, da kardinalov "nezmeren jezik" jasno kaže njegove lastne "šibke strani."

Kaj pravi Mrs. Roosevelt

Mrs. Roosevelt je v zvezi z obtožbami kardinala Spellmana izjavila, da je njen telefon na Hyde Parku stalno zvonil, od časa, ko je bila objavljena Spellmanova obsodba. Pristavila je, da se je od njene tajnice zahtevalo, da bi podala kakšen komentar vzvezi s to kardinalovo obsodbo, toda ker besedilo obsodbe še ni prejela, ni takšen komentar sploh mogla podati.

"Sedaj, ko sem imela dovolj časa, da pozorno prečitam pismo, bom, seveda, odgovorila kardinalu osebno in potanko. Toda ker smatram za potrebno, da bi bilo čim manj trpkosti med protestantovskimi, katoliškimi in židovskimi skupinami naše dežele, ne bom več zadeve obravnavala na osebni podlagi s kardinalom Spellmanom."

V nadaljevanju je Mrs. Roosevelt zagotovila, da želi, da bi verska svoboda prevladala v naši deželi.

"Ne želim verskih predsodkov in želim popolno svobodo vere, toda istočasno verujem v ločitev cerkve od države. Želim dobro voljo med ljudmi vseh ver, ne glede na njihove razlike, ki so zgolj vprašanja, katere se morajo urediti objektivno in vpoštevajoč, kar je najboljšje za našo deželo kot celoto.

"Moje rekord izpričuje, da sem podpirala Alfreda E. Smitha, rimsko-katoliškega guvernerja te države, v vseh njegovih kampanjah."

Dalje je Mrs. Roosevelt pojasnila:

"Vedno sem dala jasno vedeti, da se ne sme istovetiti duhovno in posvetno oblast."

American Civil Liberties Union obsoja kardinala

V zvezi s kontroverzo je kardinal Spellmana obsodila tudi organizacija American Civil Liberties Union, ki je izjavila, da "so napadi kakršne je bil napad kardinala Spellmana na Mrs. Roosevelt, nikakor ne pospešujejo stvar vere ali pa podpirajo versko toleranco."

"Takšen napad lahko samo oplašči pravično javno diskusijo vprašanj, ki zahtevajo polno debato. Vsi tedga ne dela uslugo ameriški demokraciji."

Clevelandski pastori podpirajo Mrs. Roosevelt

Protestantovski pastori so včeraj na sestanku v baptistični cerkvi na Euclid Ave. odobrili

Churchill napaden radi prispevka za nacističnega gen.

MOSKVA, 24. julija—Moskovski časopisi so danes napadli bivšega angleškega ministrskega predsednika Winstona Churchilla, ki je nedavno prispeval \$100 za obrambo znanega nacističnega feld-maršala Fritza von Mannsteina.

Von Mannstein, ki je vodil Hitlerjeve armade na Krimu in je zavzel Sevastopol, se bo zagovarjal radi vojnih zločinov. Sodila mu bo angleška vojaška sodnija.

Angleži so leta in leta prelaga obravnavo proti Mannsteinu, češ da je "bolan."

Rusi so nacističnega maršala obtožili, da je odgovoren za smrt 195.000 Poljakov, Ukrajincev in Rusov, ki so bili brutalno pobiti, ko je Mannstein poveljeval Hitlerjevimi četami.

Kar se tiče Churchillovega prispevka za obrambo von Mannsteina, sovjetski časopisi pravijo, da v njem očitno išče "bodočega zaveznika."

SPOMENIK ZA VOJNEGA
VETERANA, KI JE ŽIV

TOPEKA, Kans., 25. julija—V tukajšnji Winter Veterans bolnišnici so našli uposlenega kot tehničarja nekega 26 let starega Deana Hobsona, kateremu je tukajšnja postojanka American Legion zgradila spomenik kot padlemu vojnemu heroju.

Habson si je uradno spreminil ime, ko sta se njegove oči in mati razporočila. Prej se je imenoval Spence, njegovo sedanje ime pa je dobil od družine, ki ga je posvojila.

Norman Spence, oče mladega veterana, ki ni vedel o spremembi imena svojega sina, je pisal na Vojni oddelek in zaprosil za informacije o njemu. Obvestili so ga, da je Dean Spence bil ubit v Italiji.

Nedavno je sin posetil svojega očeta in ob tej priliki je bila pojasnjena cela zadeva.

GRŠKI MONARHISTI
HVALJO JUGOSLOVANE

LONDON, 23. julija—Atenska radio postaja je danes izjavila, da so novi jugoslovanski graničarji upostavili "Dobre odnose" z grškimi obmejnimi stražami in ponovno začeli spoštovati grško zastavo.

Izjava grških monarhistov je bila podana po naznanilu jugoslovanskega zunanjega ministra Edvarda Kardelja, ki je dejal, da je Jugoslavija zaprla svojo mejo z Grčijo.

resolucijo, s katero obsojajo napad rimsko-katoliškega kardinala Spellmana na Mrs. Roosevelt.

V resoluciji vodilni clevelandski pastori pravijo, da se bodo "protestantje, židje in verjetno tudi večina rimskih katoličanov še v naprej zoperstavljali uporabi davčnih skladov za privatne ali pa sektaške verske namene."

Pastorji menijo, da je v ozadju ostrega napada kardinala Spellmana Bardenova zakonska predloga.

Na podoben način je Spellmana obsodil tudi pastor Calvary Presbyterian cerkve dr. John Bruere, ki je dejal, da ni v vprašanju, če je "Mrs. Roosevelt proti-katoliška, pač pa je v vprašanju, če je kardinal Spellman za Ameriko."

Moskovski radio o papeževem ukazu

LONDON, 23. julija—Moskovski radio je snoči napadel papežev ukaz o izobčenju, ki bi na en ali pa drugi način prispevali stvari komunizmu. Komentator postaje Boris Izakov je izjavil, da je ta ukaz le prispevek Vatikana v "mrzli vojni, ki jo vodijo anglo-ameriški reakcionarji proti taboru miru in demokracije."

Po mnenju Izakova je namen ukaza, da se razkolje fronto ljudstva, ki se bori za mir proti anglo-ameriškim netilci nove vojne.

To je prvi sovjetski komentar v zvezi z papeževim ukazom.

"S tem ukazom je ogromno razrašena propagandna mašinerija katoliške cerkve, postavljena v službo mrzle vojne anglo-ameriških reakcionarjev, katero vojno vodijo proti taboru miru in demokracije. Dekret od 13. julija ni dejansko nič drugega kot Vatikanski prispevek za to mrzlo vojno," je rekel Izakov.

V radio oddaji so bili napadeni katoliški voditelji, ki da izrabljajo verske tradicije in čute mnogih navadnih ljudi, z namenom, da bi jih moralno razorožili in oslabili njihovo voljo za odpor proti nevarnosti novega napada, ki grozi svetu.

"Toda ta manever je obsojen na neuspeh. Široke množice ljudstva sedaj jasno vidijo, da lahko ohranijo mir le s še bolj tesno povezanostjo in potom stalno borbo v zedinjeni fronti, ki jo tvorijo delovni ljudje, ne gleda na svoja verska prepričanja."

Izakov je napad zaključil s sledečimi izjavami:

"Danes je Vatikan čvrsto stopil na stran najbolj skrajne reakcije. Sv. Stolica nima nobenih namenov, da bi izobčale one, ki javno pozivljejo na novo vojno in metanje atomskih bomb."

"Ljudstva bodo težko pozabila, da Vatikan ni nikoli uporabil proti vojnim hujšakcem in fašističnim šefom mere, s katerimi danes grozi tistim, ki podpirajo mir in demokracijo."

"Nasprotno, vatikanska klika je vedno uspešna, da je v največjem soglasju živela z agresivnimi in fašističnimi voditelji. Na primer, Hitlerjev zaveznik Franco, ki je omadeževan s krvjo španskega ljudstva, je še vedno zelo spoštovan pri sv. Stolicu."

"Današnje stališče Vatikana napram Francu je samo ponavljanje njegovega stališča napram Francovim zaščitnikom, Hitlerju in Mussoliniju. Po fašističnem zavojevanju Abesinije je papež osebno in uradno čestital Mussoliniju. Celu spricho Oswiecima in Buchenwalda (zloglasni taborišči), ni papež spregovoril ene edine besede, s katero bi obsodil Hitlerja in njegovo kliko."

LAUSCHE NAPADEN RADI
LOJALNOSTNE PREDLOGE

COLUMBUS, O., 22. julija—Republikanski senator ohijske zakonodaje Carl D. Sheppard je danes izjavil, da so "komunisti in sopotniki" vsled mlačnosti guvernerja Franka J. Lauscheta uspeji poraziti predlogo o "lojalnih prisegah," po kateri bi se razkrinkalo pred volilci osebe, ki zagovarjajo strnoglavljenje naše vlade potom sile, nasilja ali pa ostalih proti-postavnih sredstev."

Truman zahteva \$1,450,000,000 za oboroževanje evropskih držav

Heroj Bataana, gen. Wainwright, obsoja Atlantski sporazum

Heroj Bataana, gen. Jonathan M. Wainwright, je včeraj obžaloval odobritev Severno-atlantske vojaške pogodbe, ki da lahko "privabi vojno."

Gen. Wainwright, ki je prišel v Cleveland v zvezi s konferenco organizacije pohabljenih veteranov, je zagotovil, da se bo Amerika nahajala skoro popolnoma osamljena v slučaju vojne. Atlantska pogodba bo malo pomagala Zedinjenim državam. Na mesto tratenja milijone dolarjev za evropske države, bi Zedinjene države morale po mnenju gen. Wainwrighta "obnoviti našo lastno obrambo, ki je padla na zelo nizko raven."

Heroj Bataana je podal tudi izjavo glede atomskih bomb. Rekel je, da bi atomska bomba bila zelo koristna, če "bi mi udarili prvi." Toda opozoril je obenem da bi se ne smeli zanašati na mnenje, da so Zedinjene države edina dežela, ki ve za skrivnost izdelovanja atomskega orožja.

"Sumim, da imajo druge države svoje znanstvenike, prav kakor mi," je rekel gen. Wainwright, ki pa ni hotel naravnost povedati, če po njegovem mnenju Sovjetska zveza ima atomskih bomb ali pa ne.

Daily Worker je že
na seznamu rimsko
katoliške cenzure

NEW YORK, 24. julija—Rimsko-katoliški duhovnik, Rev. Edwin B. Broderick je v pridigi v katedrali St. Patrick izjavil, da je čitanje komunističnega glasila "Daily Worker" smrtni greh.

Father Broderick je pojasnjeval nedavni ukaz sv. Očeta o izobčenju katoličanov, ki na en ali drugi način podpirajo komunizem. V tem ukazu je tudi prepovedano katoličanom, da bi čitali komunistično literaturo.

Pridigi je prisostvoval tudi kardinal Francis Spellman, ki je pozneje pojasnil, da morajo katoličani, ki čitajo "Daily Workja," dobiti posebno dovoljenje od svojih škofij.

Katoličani ne smejo čitati komunistične časopise, pa naj je to radi informacije, profesionalnih vzrokov ali pa celo radi same radovednosti, kakor je ot pojasnil Rev. Broderick.

ANGLIJA ZANIKALA VESTI
O TAJNIH POGAJANJH

LONDON, 25. julija—Angleško zunanje ministrstvo je danes zanikalo sovjetske obtožbe, da se je Jugoslavija "za hrbtom" Sovjetske zveze pogajala z Anglijo glede slovenske Koroske.

Sovjetske obtožbe so zanikali tudi jugoslovanski uradniki.

Na obisku

Mrs. Mary Sotochek je prišla iz New Yorka na obisk k svoji materi Mrs. Jennie Flack in k svojemu stricu Frank Flack na 10013 Prince Ave. Dobrodošla!

WASHINGTON, 25. julija—Predsednik Truman je danes podpisal Severno-atlantsko vojaško pogodbo in takoj poslal kongresu poslanico, s katero zahteva, da se odobri program za oboroževanje zapadne Evrope, ki bi stal \$1,450,000,000.

Truman je izjavil, da je Atlantska pogodba, katero je zadnji četrtlet odobril senat, "zgodovinski korak k svetu miru in svetu, ki je osvobojen od straha."

"Toda to je le en korak. Mi moramo ostati moralno in materialno močni. Moramo odigrati našo vlogo in pomagati, da se povsod ojači svoboda," je rekel Truman.

Predsednik je v svoji poslanici napadel Sovjetsko zvezo, češ da je vojaški program potreben radi "ozračja strahu in nevarnosti, ki ga je ustvarila Rusija."

Tri vrste vojaške pomoči za Evropo

Truman s svojo poslanico zahteva, da se odobri tri vrste vojaške pomoči: prvič, takojšnjo omejeno vsoto, da se posameznim državam omogoči, da bi brez nevarnosti za svojo ekonomijo zvišale produkcijo orožja; drugič, takojšnje pošiljke nekaterih vrst nujne vojaške opreme in tretjič, pomoč v večakih za produkcijo in uporabo vojaške opreme in za vezbanje osebja.

Od vsote, ki jo predlaga Truman, bi šlo \$300,580,000 za vojaško pomoč Grčiji, Turčiji, Koreji in Filipinom.

Truman je opozoril, da je Sovjetska zveza storila vse, kar je bilo v njeni moči, da bi preprečila "obnovo Evrope."

Republikanci so proti programu za oboroževanje

Dva vodilna republikanec, senatorja, Vandenberg in Dulles, sta takoj izjavila, da sta proti obsežnemu programu za oboroževanje, ki ga zahteva Truman. Senator Taft, ki je glasoval proti Severno-atlantski vojaški pogodbi, je naznanil, da bo viharo nasprotoval programu za orožje. Podobne izjave so podali tudi drugi republikanski senatorji.

Od demokratov je opozicijo proti oboroževanju Evrope naznanil senator Walter F. George, ki je izjavil, da bi se ne smelo odobriti denarja za orožje, dokler se ne ustvari splošni obrambni načrt v okviru Atlantske zveze. Rekel je, da dokler tega ni, pomeni vsak program za oboroževanje le potratu denarja in nov lend lease program.

Taft je najtrpkješi nasprotnik programa

Ohijski republikanski senator Taft je rekel, da je pakt nov lend-lease, toda z več "samopašne oblasti" kot pa jih je predsednik imel v vojni dobi.

"Dvomim, da je kdaj koli kakšen predsednik zahteval takšna ogromna pooblastila, naj bo v vojni ali pa miru."

Republikanski senator Homer Ferguson pa je dejal, da ne želi imeti ničesar skupnega s tem programom kot je sedaj predlagan, ker da po njegovem mnenju niso zadostno izključene iz programa atomske bombe. Naznanil je, da se bo takoj posvetoval z ostalimi senatorji in zahteval bolj natančne restrikcije, kar se tiče atomskega orožja.

NOVI GROBOVI

ANTON FERBIŽAR

Pokojni Anton Ferbižar je bil doma iz vasi Veliki vrh, fara Šmarje pri Ljubljani. Stanoval je na 15725 Saranac Rd.

FRANK PLAHUTNIK

Pokojni Frank Plahutnik iz 10326 Reno Ave. je bil doma iz Spodnje loke, fara Krašna pri Domžalah.

Domače vesti

Pobiranje asesmentia

Tajniki društev, ki pobirajo asesment v Slov. domu na Holmes Ave., bodo istotako še nočoj pobirali asesment ravno tam od šestih do osmih. Člani, ki še niso poravnali svojega asesmentia za tekoči mesec, lahko to storijo nočoj.

Prišla iz Jugoslavije

K svojemu možu George Vrpoljac na 1421 E. 33 St. je prišla 22. julija žena Božiča Vrpoljac iz Jastrebarske blizu Zagreba. Potovala je s posredovanjem tvrdke Kollander.

Društvo dobilo televizijski aparat

Na pikniku podružnice št. 39 SANSa prošlo nedeljo se je oddalo krasen televizijski aparat, kateri bo romal k društvu Na Jutrovet št. 477 SNPJ. Dobitek je imel številko 391.

Prispevek

Mr. Frank Schiffer je prispeval \$5 pri podruž. šte. 39 SANSa v spomin pokojne Frances Intihar. Odbor se mu najlepše zahvaljuje.

Skupni sestanek

Nočoj ob pol-osmih se vrši sestanek društva Svoboda št. 748 SNPJ in krožka št. 1 Prog. Slovenk v Slov. delu domu na Waterloo Rd. Ukrepalo se bo o skupnem pikniku, ki se vrši v nedeljo. Članice so prošene, da se udeležijo v polnem številu.

MANN ODGOVARJA NA
OCITKE NEMCEV

FRANKFURT, 25. julija—Znani nemški pisatelj Thomas Mann, ki je postal ameriški državljan, je danes odgovoril Nemcem, ki so ga napadli, ker je zbežal iz Hitlerjeve Nemčije, namesto da bi se boril v Nemčiji proti nacizmu.

"Trdijo, da sem motril tragedijo svojega ljudstva iz velike daljave in v ugodnih okoliščinah. Ne, jaz sem v njej sodeloval. Oni, ki so slišali moje radio apele proti zavajalcem, ki so bili na oblasti v Nemčiji in proti njihovim zločinom."

Mann je dan pred tem izjavil, da se smatra še vedno za Nemca, čeprav je ameriški državljan.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE
CLEVELAND 9, OHIO

HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)	
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:	
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):	
For One Year—(Za eno leto)	\$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev)	5.00
For Three Months—(Za tri mesece)	3.00
For Canada, Europe and Other Foreign Countries:	
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):	
For One Year—(Za eno leto)	\$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	6.00
For Three Months—(Za tri mesece)	3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

VATIKAN V BORBI NA DVEH FRONTAH

S papeževim ukazom o izobčenju vseh katoličanov, ki bi na en ali pa drugi način podpirali stvar komunizma, se je začela neizprosna vojna med Vatikanom in komunizmom.

Če bo ali pa ne papežev ukaz učinkovito orožje v tej borbi, še ni mogoče ugotoviti. Vsekakor pa je namen tega ukaza, da se izrabljajo verske čute in nedvomno vdanost katoličanov svojemu najvišjemu poglavarju, sv. Očetu, ustvari solidno, borbeno katoliško fronto, katere člani bi naj se aktivno udeležili borbe proti "komunizmu."

Prve žrtve so že tu. Večje število katoličanov, med njimi duhovnikov je bilo v Češkoslovaški izobčenih, ker podpirajo Katoliško akcijo, organizacijo, ki zagovarja poravnava spora z državo, toda katero je Vatikan obsodil kot "razkolniško." V Franciji so suspendirali katoliškega duhovnika Abbe Jeana Boulrierja, ki je dejansko prva žrtev papeževega ukaza, kajti češki duhovniki in katoličani so bili izobčeni še pred objavo ukaza, kakor so bili izobčeni tudi oni katoličani, ki so imeli kakšne zveze z obsodbo madžarskega kardinala Mindszenty-ja ali pa hrvaškega nadškofa Štepinca.

Slučaj Abbe Juana Boulrierja, je zanimiv. Ukaz o njegovi suspendaciji je podpisal pariški nadškof Roger Beausart. Abbe Juan Boulrier je progresiven katoliški duhovnik, ki je sodeloval na znani Pariški mirovni konferenci. Podprl pa je tudi tako zvano organizacijo Katoliške akcije v Franciji, ki pa je po mnenju rimsko-katoliške hijerarhije "krivoverska in razkolniška." Father Boulrier se sedaj nahaja v Pragi, kjer je nedavno izjavil, da je sodelovanje s komunizmom mogoče.

Ukaz pa ni povzročil neizprosno borbo proti komunizmu, pač pa se vstrič z njim javljajo bolj borbeno tudi katoliški voditelji na poljih, ki nimajo nobene zveze ne s komunizmom in ne s papeževim ukazom. Med te nedvomno največjo pozornost vzbuja obsodba soproge našega pok. predsednika Mrs. Roosevelt s strani kardinala Francisa Spellmana. Za Mrs. Roosevelt se nikakor ne more trditi, da goji kakšne koli predsodke napram kateri koli verski skupini. Ravno nasprotno. Mrs. Roosevelt je znana kot najvidnejša zagovornica verske tolerance. Toda kljub temu jo je Spellman obsodil, jo javno napadel in označil "za proti-katoliško!"

Mrs. Roosevelt je prišla v spor s kardinalom radi syc jega stališča glede podpiranja javnih šol. Izrazila je mnanje, da bi se federalno pomoč v soglasju s tradicionalnim ameriškim principom o ločitvi cerkve od države moralo omejiti le na javne šole, katere poseča večina ameriških otrok. Oba članka, ki sta razkačila kardinala Spellmana, smo čitali. Lahko rečemo, da ne v prvem in ne v drugem ni bilo ničesar, kar bi dalo slutiti na nekakšno netolerantnost napram katoličanom. Toda kljub temu je Mrs. Roosevelt bila obsojena. Zakaj?

V borbi, ki jo Vatikan vodi proti komunizmu, se ne zahteva samo popolno vdanost rimsko-katoliški cerkvi s strani katoličanov, pač pa tudi, da pripadniki ostalih verskih skupin prenehajo kritizirati stališče Vatikana, naj bo na političnem ali pa katerem koli drugem polju. Ukaz o izobčenju seveda ne more veljati za Mrs. Roosevelt, ki ni katoličanka. Toda namesto tega ukaza stoji na razpolago predstavnikom rimsko-katoliške cerkve javna obsodba, katere je od najvidnejših ameriških predstavnikov bila prva deležna prav Mrs. Roosevelt.

Vatikan, odnosno papeži, so večkrat v preteklosti obsojali ameriški princip o ločitvi cerkve od države, celo same ameriške svobodščine. Ampak za enkrat je njihova skrb posvečena komunizmu. Kardinal Spellman s svojo obsodbo prav gotovo ni ničesar prispeval v boju Vatikana proti komunizmu, ko je obsodil Mrs. Roosevelt, ki ni znana samo radi svoje tolerance napram vsem verskim skupinam in se je izogibala verskim kontroverzam, temveč je njeno proti-komunistično stališče prav tako dobro znano. Vse kaže, da je s tem bojem Vatikana proti komunizmu povzročena precejšnja zmeda. Ni nobene začrtane meje, po kateri bi se "sovražnike" Vatikana ločevalo od kritikov Vatikanske politike in zagovornikov resnične demokracije, svobode tiska, govora in mnenja, kakor zagovornikov principa o ločitvi cerkve od države, kateremu Vatikan po svoji tradiciji nedvomno nasprotuje.

UREDNIKOVA POŠTA

Pojasnilo o izplačilu posmrtnine

Želim podati nekaj pojasnila glede izplačila posmrtnine po umrlem članu št. 28 SNPJ (prej št. 28 SSPZ) Joseph Rihar, ženi pokojnega Katarini Rihar, Dobroslava št. 63, pošta Ziri, Jugoslavija.

V mesecu januarju 1948 sta prejela John in njegova žena Starman pismo, da bi pronašli, zakaj ni bila izplačana socialna zaščita posmrtnine Katarini Rihar, ker je ona izpolnila tako prošnjo še 7. julija 1947. John je izročil pismo meni, naj bi jaz poizvedel, ker se malo razumem na take zadeve. Pozneje je želela Katarina še izvedeti, kje je umrl in za kakšno boleznijo. Pismo so pa prihajala iz New Yorka iz urada Social Security. Vzelo nam je skoro šest mesecev, da so mi odgovorili, da je umrl v Clevelandu, vpislen pri White Motor, in da je bil njegov pogrebnik Jos. Zele in sinovi. Pri Zeletu sem izvedel, da je stanoval na 7213 Hecker Ave., umrl v Glenville bolnišnici za operacijo na odrastku (tumor), in pa zlomljeno nogo, ker podrl ga je bil avtomobil. Umrl je 1. oktobra 1942.

Pronajdel sem tudi, da je bil član dveh društev SNPJ in to tudi združenja s SSPZ, in da je imel le eno posmrtninsko listino vpisano na svojo legalno ženo v stari domovini Katarino Rihar. Pronašel sem tudi potom tajnika društva, da posmrtnina še ni bila izplačana, ker da dediča niso mogli najti in vendar sem iskal poznane, da bi meni ali pa Katarini Rihar povedali, kje je umrl pokojnik? Povpraševal sem v "Prosveti" in poslal sem na "Glas Naroda," ker pi-

sma so prihajala iz New Yorka in sem mislil, da je umrl v bližini tega mesta.

Šele nekaj mesecev pozneje mi je pisal iz Field urada, 11 W. 42 St., New York, kje bom našel podatke. Ko sem imel, kar je bilo potrebno, sem se obrnil na glavni urad SNPJ. To je bilo 27. oktobra 1948. Dobil sem hiter odgovor s pojasnilom, koliko ji pripada, ker je dolgoval na asesmentih in sto dolarjev je bilo izplačano za pogreb, ker je bil v dveh društvih od vsakega po sto dolarjev. Pripadal je tudi k posmrtninskemu skladu pri White Motor, pa to je bilo izplačano sorodniku.

V glavnem uradu sem dobil navodila, kaj naj pišem in kaj naj ona stori, da oni prejmejo legalne listine za izplačila posmrtnine. Vse to je bilo storjeno. Glavni urad je poslal Katarini Rihar posmrtnino še januarja 1949 in so dobili izkazilo, da je banka v Jugoslaviji prejela "ček" že v februarju. Katarina je 66 let stara, brez doma. Zelela je novce, da bo imela s kom plačevati. Zopet se je obrnila name, naj polzvem, zakaj ni še prejela posmrtnine. Storil sem, ker tako nas uče naši časopisi, da naj se pobrigamo in pomagamo ljudstvu v stari domovini.

Predno pa zaključim ta dopis, želim povedati javnosti, da zaslug, da je ta žena prejela ti sto posmrtnino, ne gre ne meni in ne SNPJ, kakšnemu gl. uradniku. Zaslug, gre predvsem William Candonu, ki je bil društveni tajnik št. 28 SSPZ (sedaj SNPJ) in on je bil tisti, ki je nagovoril tega umrlega brata Riharja, da naj se spomni svoje legalne žene in zapiše posmrtnino na njo. Frank Barbič.

Ivo Pirković:

BITKA ZA GORJANCE

Ko je bila pozimi in spomladi leta 1942 v gozdovih že velika partizanska vojska, beli še vedno niso mogli spraviti pod orožje nobenega človeka, čeprav se niso začeli pripravljati kasneje nič z manjšo vneomo kakor partizani. Le začetki je težko — so si mislili — potem bo šlo samo od sebe kakor voz po klancu. Tako so sredi maja 1942 poslali pod Gorjance prvih dvajset ljudi iz Ljubljane za kvas, ki naj bi vzhajal v veliko vojsko. To je bil začetek "Štajerskega bataljona".

Nato je šel po farovžih glas, naj pošljejo svoje ljudi. Iz Kostanjevice ni bilo nikogar, v St. Jerneju so se fantje farovškega gospodu uprli, levi breg Krke je bil gluh, tudi topliški kaplan Mavec in mirnopeški kaplan Šinkar nista imela sreče; prečenski župnik Komljanec je svojim faranom poslal pozive za "Mihajlovičovo vojsko", pa se je odzval samo Jože Murgelj z Daljnega vrha; v Stopičah je kaplan Urbanč z mujo spravil v gozd dvajset ljudi, ki pa so bili čez dva ali tri dni — za binkošti — že spet vsi doma. Le šenttruperškemu farovžu se je posrečilo zbrati trideset ljudi, ki so že na poti v "Štajerski bataljon" pri Prečni naredili svoj krvavi izpit — umorili prve tri z zvijačo ujetje žrtve.

V taborišču pri St. Joštu so imeli beli vsega, tudi tobaka, kave, čokolade, rozin, le ljudi ne. Poskušali so to in ono. Navdali so si partizanske znake, naskrivaj lovili borce osvobodilnega gibanja, njihove voditelje morili, vojske pa poskušali jemati po sili v svoje vrste. Ze od vsega začetka so bili umirajoče mravljišče, ki ropa tudi mravlje, da bi uteklo usojenemu poginu. Niso se borili kakor partizani, zato niso dobivali novega orožja, niso krepili svojih telesnih in нравstvenih sil; zato

jih narod ni podpiral. Ze od prvih dni pa so tonili v močvirju strašnih zločinov. Kruto so morili celo nesrečnike, ki so se pred okupatorjevim nasiljem zaupljivo zatekali v njihovo varstvo, verujoč jim, da so res borci zoper okupatorja, za kar so se ljudem izdajali. To svoje početje pa so pred ljudmi skrbno skrivali in le golo naključje je tu in tam posvetilo v mračen šentjoški gozd.

Zadnje dni novembra 1942 so belogardisti neko noč pribežali z Gorjancev v Stopiče in se zatekli v Žagarjevo krčmo. Pravkar so jih partizanske zasede vrgle izpred Suhorja, kamor so hiteli, da bi Vasiljevičeve posadko rešili uničenja. Pavel Drab, ki so ga Podgorci imenovali desno roko kaplana Urbanč, je vznemirjen begal po krčmi iz kota v kot in govoril: "Ko bi mogli kurbe partizanske obkoliti, to bi jih klali, kot smo jih na Sv. Joštu. Pa ti ne veš, ko nisi bil zraven, kako so klicali mater na pomoč. Tisti kuštrasti, ki je imel črno frizuro, tisti je kaj vpil. Mislili so, da so prišli k partizanom, pa so prišli k nam. Poslali smo jih po vodo, eno partijo na eno stran, drugo pa na drugo, in smo šli za njimi in jih kar od zadaj poklali. Kadar smo katerega zabodli, je pričel vpiti in klicati mater, mi pa smo jih spet in spet zabadali z noži. Kuštrasti je bil Zupančič, imel je zelo lepe črne lase ... Najbolje je bilo to, ko smo jih klali, ko sem ga vrezal na eno stran, je zavpil 'mama, pomagaj!' nato sem ga še v drugo stran ter tolikokrat kolikokrat je zavpil 'mama, pomagaj!'"

Prestrašeni in zbegani človek, iz čigar ust je prihajala izpoved nečloveškega zločina, ni opazil, da leži v krčmi na peči gotenski pismonoša, ki ga je zatekla noč v vasi, in je sedaj prebujen z grozo prisliškoval strašni zgod-

bi Jožeta Zupančiča, Franceta Rozenbergerja, Albina Šmajdeka in Franceta Miheličiča. Se v zgodnjem poletju so bili zbežali pred Italijani v varstvo "Štajerskega bataljona", kasneje se je pa za njimi zgubila vsaka sled.

To je drobtinica iz življenja "Štajerskega bataljona"; drobtinica iz strašne povesti, ki bo ostal večna skrivnost mračnih šentjoških gozdov. Mesec in pol je minilo, preden so partizani spoznali v ovčje kožuhe odete volkove in uničili bi jih, da jim v usodni uri niso prihiteli na pomoč Italijani. Ti so jim naglo začeli pošiljati orožja, hrane in ljudi, ki so jih ustrahovane s pretirno prežanostjo v tujino jemali iz ječ.

To je tedaj zgodovinska resnica o nastanku bele garde, — da je iz ljudstva niso mogli dvigniti in da tudi kvas, ki so ga postavili v maju v Ljubljani, ni hotel vzhajati in so morali navsezadnje začeti Italijani s silo mobilizirati zanje iz ječ kmete, ki so jih lovili po vaseh in poljih ter ustrahovali z ječami in prežanskimi taborišči. Celo svetokriški župnik, ki je izganjal partizane iz svoje fare z molitvicami, s kakršnimi so v starih časih izganjali iz obsestencev hudobne duhove, je moral tisti čas zapisati v svoj dnevnik: "Legija smrti je italijanska tvorba iz bivših kaznjencev in deportirancev."

Na nov način se je začelo 6. avgusta 1942. Tisti dan je stopil v mračne prostore novomeške okrožne ječe poveljnik bele garde Janko Debeljak v spremstvu dveh italijanskih častnikov. Debeljak je tristoglavi množici jetnikov spregovoril: "Mi nismo za Italijane, ampak za tega" — in pokazal je podobo kralja Petra, ki so jo za tisto priložnost obesili na steno. Italijana, med katerima je Debeljak stal, sta prijazno zrla okoli sebe. Debeljak pa je nadaljeval: "Tudi vi se boste morali sedaj odločiti za pot na desno ali na levo. Šli boste samo v Gorjance in nikamor drugam. Tam je sedaj šest sto partizanov, od teh samo tri sto oboroženih in samo stopetdeset izurjenih za borbo. Ostalih sto petdeset orožju ni vajenih. Mi bomo oboroženi z najmodernejšim angleškim in ameriškim orožjem. Italijani niso za nič in njihovo orožje prav tako." Laška častnika, med katerima je bel poveljnik stal, sta se prijazno in vabeče ozirala po jetnikih. Nazadnje je Debeljak še zapretil, da bodo poslali v zamreženo taborišča vse, ki bi se upirali vstopiti v belo gardo, in je množici zaprtih kmetov dovolil pet minut časa za premislek.

Prvi se je vdal strah požigalec kmečkih domov, Alojz Zidarič z Grb pri St. Jerneju, ki so mu že pred leti kmetje nastavljali nočne zasede, da bi storili konec njegovemu blaznemu uničevalnemu početju. Za njim se jih je s težkim srcem odločilo za usodni korak še trideset, komaj deseti del navzoče množice. Nekaj dni pozneje so jih Italijani v zaprtih avtomobilih odpeljali v gozd k Sv. Ani na pomoč beli gardi, ki je noč prej komaj utekla partizanskim puškam od Mačkoveca čez Krko in v raketnimi znamenji prosila Italijane v mestu nagle pomoči.

Zakaj je Janko Debeljak-Gidovani v ječi govoril o angleškem in ameriškem orožju, ni nihče razumel. Pojasnilo se je to šele po uničenju Suhorja, kjer so partizani zajeli tudi poveljnika Dobrovoja Vasiljeviča in ta je pri zaslišanju izpovedal: "Smoter našega dela v Sloveniji: Vojaško obvladati masiv Gorjancev, katerih okoličina je gosto naseljena in bogata. Tu, v Gorjancih, smo si hoteli zgraditi trdno oporišče, od koder bi kasneje prenesli svoje delo v najugodnejši smeri. Tako bi širili svoj vpliv in postopoma obvladali ozemlje. Kolikor bi meni znano, naj bi se naš štab

omejil samo na Slovenijo, ker je major Novak imenovan za komandanta vse Slovenije. Na Gorjancih smo hoteli urediti aerodrome, da bi dobivali pomoč od Angležev ... Predel Gorjancev je zdaj naša najvažnejša oporišče. Tu imamo zbrane največje sile in odtod smo namerali širiti svoj vpliv po vsej Sloveniji ... Poglavitno je bilo utrditi se na Gorjancih in v skladu s razvojem položaja širiti svoj vpliv, kakor sem že rekel."

Načrt, osvojiti si najprej Gorjance, nato pa odtod polagoma zasedati slovensko deželo, so belogardisti začeli uresničevati sredi meseca septembra 1942. Iz jetnikov, ki so jih pošiljali Italijani iz mesta še naprej, so naredili na Dolžu dva bataljona. Eden od teh je pod poveljstvom Milana Kranjca prodiral ob severnem pobočju Gorjancev, Dobrovoja Vasiljeviča pa je s svojim bataljonom obkoljeval Gorjance od zahoda in juga. V pozni jeseni 1942 je tako oklepal Gorjance venec šestnajstih belogardističnih postojank. Vojaško središče obroča je bilo v pleterskem samostanu, kjer se je vrhovni belogardistični poveljnik major Karel Novak skrivil v obleko navadnega podporočnika. Belogardisti so računali, da jim bodo Gorjance osvojili Italijani, ki so svojo veliko poletno očiščevalno ofenzivo zaključili prav v Gorjancih 6. novembra. Po tistem dnevu so belogardisti mehnili, da so gospodarji vsega gozdnatega kraljestva Trdinovih bajk in povesti.

Ze čez teden dni pa vdre z Gorjancev na plodna šentjernejska polja velika partizanska vojska, kakor da je zrasla iz tal. Prestrašeni beli in Italijani zadržujejo v svojih bunkrih sapo in ne oddajo niti strela na partizanske pobočnice, ki so šle mimo njih sredi dneva in po odprtem polju. Petnajst dni po ofenzivi udarajo partizani z Gorjancev na Sv. Križ, uničijo strojniško gnezdo v zvoniku in stisnejo bele v smrtonosen obroč. Nemški komisar z Broda, Weispflock hiti v Kostanjevico,

nažene Italijane iz njihovih skrivališč in z njimi ter Nemci po nemški strani v gosti megli reši bele uničenja. Poveljnik Debeljak, ki prihiti od Novega mesta, vklikne: "Samo še rešujem, kar se rešiti še da." Župnik pa si zapiše v svoj dnevnik: "Zopet nas varujejo samo angelji varuhi. Legionarji se ponoči zapro in nikogar nikjer." Debeljak pa je divjal: "Če bo še kateri ranjen ali mrtev, bo Sv. Križ zgorel, kakor so Gabrje. Tam sem požgal 27 hiš, tu jih bom 37. Zima jih mora vzeti. Zato morajo izginiti vsa zatočišča, tudi hrani." (Župnik Andreje Zupanc.)

Od tistega usodnega ponedeljka 23. nov. 1942 so se dogodki odvijali naglo in dramatično, kakor na filmskem platnu. Komaj pet dni pozneje so partizani udarili še z večjo močjo na drugi konec belogardističnega obroča, na Suhor. V uničujočem ognju se je znašel tretji beli bataljon in fašisti s Hrasta, ki so se pravkar umikali v varnejšo Metliko, prepuščajočo borbo v prvih črtah belim. Malokomu se je v temni noči posrečilo uteči. Kolikor jih ni padlo ali zgorelo v ognju, ki je pokončal njihov trdnjavo, so bili vsi zajeti. Udarci na Suhor je bil tako strašen, da se je zamajal ves obroč okrog Gorjancev in se zdobil, kakor da bi bil iz stekla. Ko so zvedeli za suhorski poraz, so belogardisti pobegnili iz Sv. Križa, Škočjana, Orehovec, Gracarjevega turna, Radatovičev. Škocjanski so pribežali v Kostanjevico, njihov poveljnik Ankele pa si je naglo priskrbel nemške papirje, da je imel vsak čas odprto pot čez mejo.

Tudi majorja Novaka v Pletterjah je vzela noč in z njim so utonile tudi sanje o osvojitvi Gorjencev, o letališčih vrh njih, o tujem orožju in o tem, kako bodo povsod po deželi zatrli osvobodilno gibanje. Branilci svobodnih Gorjancev so izvajali eno svojih največjih in najusodnejših zmag domovinske vojne — dobili so bitko za Gorjance, od koder je pozneje prišla svoboda tudi v doline.

Trst popije 900 hektolitrov vina na dan

Trst je velik potrošnik vina in čuda, če se tudi oddaljeni proizvajalci zelo prizadevajo, da bi plasirali svoj pridelek na tukajšnje tržišče. Sedanja povprečna dnevna potrošnja vina se je ustalila okrog 900 hektolitrov dnevno, kar ustreza letni potrošnji 325.000 hektolitrov, ne upoštevajoč pri tem pridelek samega področja. V primerjavi s predvojno dobo je potrošnja vina znatno narastla, kar je seveda v zvezi s porastom števila prebivalstva na našem ozemlju.

Uvoz vina iz Italije znaša okrog 800 hektolitrov dnevno. Iz Conegliana in bližnje Benetice (Videm, Treviso, Pavia) prihaja mnogo pijače, zlasti "merlota" v zimskem času. V poletnem obdobju se običajno poveča dotok italijanskih južnih vin, ki so bolj odporna proti vročini in nekako sličijo tukaj zelo priljubljenemu istrskemu vinu.

Najvažnejše središče nabave je pokrajina Foggia (na primer S. Severo). Piemont pošilja predvsem vino tipa "Barbera," ki je za naše področje kvalitativno precej primeren. Med tipična vina v steklenicah so se v zadnjem času pričeje uveljavljati tudi južno-tirolska vina, kakor na primer "Lacrimae Sanctae Magdalene," "Geviz-traminer," "beli burgundec," itd. Ta vina niso predmet široke potrošnje, vendar se drago prodajajo v raznih restavracijah in nočnih lokalih.

Kvalitativno so domača vina (istrska, vipavska in kraška), zlasti v pogledu blaga široke potrošnje, v primerjavi z italijanskimi brez dvoma na višji stopnji. Na ta vina so Tržačani že davno navajeni, tako da je pred

vojno nad polovico tržaške potrošnje kril dotok iz bližnjih področij. Tudi danes bi se to sorazmerje spremenilo, če bi ne bilo raznih ovir pri uvoznih postopkih ter drugega pritiska italijanske trgovine. Računajo, da prihaja sedaj iz istrskega področja Svobodnega tržaškega ozemlja iz Jugoslavije v Trst okrog 100 hektolitrov vina dnevno. Glede uvoza istrskih in jugoslovanskih vin slišimo večkrat pritožbe pri dohlevanju uvoznih kontingentov. Naši gostilničarji imajo na primer lastno zadržujočo organizacijo, vendar tukajšnje oblasti ne upoštevajo njihove prošnje, ko gre za dodelitev večjih kontingentov vina, ki bi ji upravičeno pripadali z ozirom na včlanjene gostilničarje.

Celokupna vrednost uvožene vina znaša na debelo skoraj dve milijardi lir na leto.

KOLONIALNO BLAGO

Iz Indije napovedujejo rekordni pridelek popra. Po predvidevanjih bo ta znašal okrog 56 milijonov funtov v primerjavi z 38 milijoni v preteklem letu. Za izvoz bo na razpolago do 40 milijonov funtov blaga.

Za povečanje proizvodnje čaja namerava indijska vlada mehanizirati obdelovanje čajnih kultur, ki se sedaj izvaja izključ z ročnim delom. Glavni namen mehanizacije je znižanje proizvodne cene, ker je izvoz tega blaga v zadnjem času znatno nazadoval.

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

J. N. Rogelj:

Propaganda in strahovi

V uradu potniške družbe Trans World Airline v hotelu Waldorf Astoria v New Yorku sem izročil moj ameriški potni list, da ga pregledajo in ugotovijo, če imam vse potrebne vize za potovanje po Evropi. Uradnica, mlado dekle, zagleda v potnem listu jugoslovansko vizo, ki označuje, da imam prosti vhod in izhod preko Sežane, pokliče druge uradnice ter jim kaže jugoslovansko vizo. Vse jo gledajo z nekakim začudenjem.

"Vi ste prvi potnik, ki potujete preko naše pisarne v Jugoslavijo," pravi uradnica. "Torej, kaj zato?" jim odgovorim.

Iz druge pisarne pride delovodja ter posluša razgovore teh treh deklet o jugoslovanski vizi. Poslušala par minut, pogleda mene in gre v svojo pisarno. Kmalu se vrne. V rokah ima newyorški časopis, ki ima na prvi strani z velikimi črkami napisano, da vsak čas izbruhne revolucija v Jugoslaviji. Pod napisom je bilo opisano, kdaj se bo to zgodilo, in če se ne motim, je bilo to določeno za 7. aprila, nekako opoldne. Poročilo je bilo iz Prage.

"In ti greš tja—zdej?" me začudeno vprašuje.

"Zakaj pa ne," mu odgovorjam, "bom saj pričel preobratu, kar je tudi nekaj zgodovinskega."

Oba se nasmejeva, jaz sem mislil svoje, on pa istotako.

Uradnica, ki mi je vračala potni list, pa je dodala:

"Menda ne bo tako hudo; to je češka propaganda."

Bila je stoodstotno v pravem.

Na vlaku iz Pariza v Ljubljano mi pripoveduje sopotnik,

da bom imel najbrže težave v Sloveniji, če bom hotel potovati. Ti si Amerikanec, in teh ne marajo v Jugoslaviji. Dal mi je še nasvet, da naj bom previden.

Vprašam ga, kdaj je bil zadnjič v Jugoslaviji.

Izpove mi, da še ni bil tam po drugi svetovni vojni, ampak on ima take informacije.

Vprašanje: Kdaj je bil tam zadnjič?—ga je spravilo v veliko zadrego in njegova propaganda je bila skoro ubita. Ni več dosti pripovedoval.

Danes imamo zelo veliko takih propagandnih učiteljev, pisarjev, urednikov in poročevalcev, ki širijo enako propagando in strahove, toda Jugoslavije, odnosno Slovenije že niso videli od pet do deset let, ali pa nikoli.

Nisem bil doma cela dva dneva, se mi približa prijazen človek, ki me lepo pozdravi ter me nalanko povprašuje, če sem došli Amerikanec. (On je to dobro vedel; pozneje sem zvedel, da je bil poslan k meni z gotovim namenom.)

Na zelo nepriljen način in z upravičeno naglasom pripoveduje, da je bil partizan, vsa

leta v gozdu. Dodal je, da je bil skoro prvi gošar na Gorenjskem. In da mu bom res verjel, kar mi bo pozneje povedal, je svedčano in skrivnostno povedal, da je partijec, (to je komunist), in me končno prosil, da ga najnikar ne izdam, ker to bi ga stalo življenje.

S tem je bil igralski oder postavljen. Pričela se je igra. Zelo dober igralec. Izborna mimika. Kretje uglajane, naraščanje in padanje njegovega glasu iz dramatične šole. A najbolj žive so bile njegove oči, ki so me hotele kar omamiti, menda hipnotizirati, da bi bil v takem stanju hodil po Sloveniji.

Govoril mi je nekako takole: "Srečni ste, da ste prišli sem. Ne vem, če boste imeli isto srečo, ko boste odhajali. Saj vas bodo navidezno radi imeli, toda ne verujte jim. Prav do zadnjega. Potem vas bodo zaprli ali ubili. Do Sežane pridete, naprej pa ne. Vsak izginje. Nič ne vemo, kam ga pošljejo."

"Ubili me bodo?" ga prekinem.

"Prav lahko; in kako hitro," pritrjevalno dodaja.

"Storili mi bodo uslugo," se mu smejem, "ker moja želja je bila vedno, da bi počival v rojstni grudi."

Te besede so udarile nazaj, prav v njegov obraz. Njegove oči niso bile več tako stalne in žive, njegov glas ni več držal tiste igralske višine.

"In kdo me bo prav za prav ubil," sem hotel vedeti.

"I, kdo?" s poživiljenim glasom nadaljuje, "partizani, kdo drugi; to se pravi—partijci."

Nadalje še izpove, da je on prišel pri partijcih v zamero, ker je govoril resnico. Vest mu ni dala mirovati, da ne bi meni tega povedal, ker ima še upanje, da se morebiti jaz tega rešim, ker mi je on v pravem času povedal.

Ko je končal, sem mu povedal, da se prav nič ne bojim. Prihajam iz Amerike, kjer vsi ne verjamemo v lažno propagando ter tudi vsi še ne verjamemo v strahove.

Tako sva se razšla: On je

ostal živ v Sloveniji, a jaz sem prišel živ v Ameriko.

Nekega popoldne sedim za hišo, gori na hodniku, kjer se tako lepo opirajo sončni žarki. Sonce je tam tako izredno toplo, tako prija telesu, da se človeku zdi, da koža vsesava sončne žarke. Bil sem res nekaj minut sam, ne da bi s kom govoril. Pa ti pride okoli hiše ženica, stara znanka, ki je bila nekoč v Ameriki. Prihiti po stopnicah ter kar enostavno prisede.

Pogovarjava se o Ameriki in njenih sorodnikih. Do tu je vse prav. Potem preideva na razmere v Sloveniji. O tem sva se še pogovorila, da sva bila oba zadovoljna. Potem ona zaide na propagando, s katero je bila ona okužena, da jo prenaša. Zato je prišla k meni še vdrugič, da mi izroči nekaj na pot.

"Veš," pravi, "Janko, kralj Peter se je naveličal svoje mlade babure ter jo je zapodil z otrokom."

Nasmejem se ter pravim: "Na kolodvoru Gare de Lyon sem govoril z zastopnikom ameriške tvečke, ki mi je z roko pokazal na hišo, v kateri je ogrska restavracija. V to jedilnico hodi večerjat ogrski golaž sam presvetli jugoslovanski kralj Peter."

"Pa ne zdaj več," poseže v besedo, "sedaj je poročen z Margaretto, hčerjo ameriškega predsednika Trumana. Veš, kaj to pomeni, saj si prišel iz Amerike?"

"To ni res," se skoro na vsa usta zakrohutam.

"Pa jaz vem, da je..." skoro užaljena zatrjuje.

"No, če pa vi veste, potem je pa res tako. Kmalu bo prišel kralj nazaj v Jugoslavijo; menda ga pripeljejo Angleži, ki imajo nalašč take ladje, da kralje vozijo po svetu."

"Saj jaz bi rekla, da bo tako..." pritrdi zmagoslavno, kmalu nato odide.

Kdo širi tako bedasto propagando, to bi rad vedel. Ampak vsaka propaganda ima svoj namen ter je po navadi servirana tako in takim ljudem, da se jih prime in da jo prenašajo. In

okoli Kranja je še dovolj ljudi, ki nasledajo takim lažem.

Po opravih pridem v Škofjo Loko. Škofjeločani so bili vedno bolj purgarski, ki so tekmovali s kranjskimi purgarji. Med vojno so v Škofji Loki in v Kranju bili bolj tako, da je bilo lo za vse prav. Pa kako bi mogli biti Kranjčani in Škofjeločani, mislim purgarji, v Kranju in Škofji Loki za kaj nepojasnega, ko je bila glavna vojaška nemška komanda v Kranju. Mnogo jih je bilo takih, ki so bili prepričani, da bo Hitler ostal za veke na Gorenjskem, ali kakor so takrat rekli: v južni Koroški.

Obiščem v Škofji Loki par ljudi, ki so se kar začudili, ko so me zagledali.

"Kaj, iz Amerike?" pravi prijatelj Jaka.

"Uboji revež," dostavi drugi. "Zakaj?" ga vprašam.

"Zakaj? Ker nazaj ne smete več."

"Kako, da ne?"

"Ker nobenega več ne izpustijo iz Jugoslavije, če pride sem."

Tako se je pričel razgovor med nami. Zato jih vprašam, če imajo za to tudi dokaze.

Brž se oglasi ženska, ki pripoveduje: "Vsa Škofja Loka govori, da tisti Adamič, ki je prišel iz Amerike, ni več prost, ampak indirektno jetnik policije. Nikamor ga ne pustijo."

Prijatelj Jaka jo zavrne, da je malo drugače on slišal. Pravi, da je Adamič prišel sem, toda se mu ni dopadlo, zakar je odpotoval v Italijo. Od tam gre nazaj v Ameriko.

"No, potem bo menda kar prav oboje, kar sta povedala. Kar mogoče je, da je ušel policiji, nakar se je iznajdel v Italiji." Tako modruje mladi mož z malimi brčicami.

Vsi imajo obrnjene oči v mene, kaj neki porečem, ko sem slišal tako "strašne" stvari. Kar vpraševali so me z očmi, kaj se bo še zgodilo z menoj.

Čudna propaganda, čudni strahovi.

Povem jim, kdaj sem prišel v Ljubljano in kdaj odidem iz Ljubljane. Povem jim tudi, da

so njih govorice brez vsake podlage. Pritrdim jim, da je bil Adamič v Florenci, Italija, kar tri tedne, toda se je od tam nemoteno vrnil v Ljubljano. Zagotovim jih, da je popolnoma prost človek v Sloveniji, se prosto giblje in da je baš sedaj na poti v Beograd z drugimi potniki. Dodam jim, da sem dvakrat govoril z njim in da se prav dobro počuti.

S pogledali so se, toda dvom je že vedno ostal v njih očeh. Popolnoma mi niso verjeli. Kdaj se bodo prepričali, da je to samo propaganda laž, je težko povedati. Za tako propagando skrbijo ljudje, ki so še sovražni mladi državi.

(Dalje prihodnjic)

Društveni koledar

JULIJA

30. julija, sobota — Piknik druž. št. 48 SANSa na SNPJ farmi

31. julija, nedelja — Piknik druž. Svoboda št. 748 SNPJ na SNPJ farmi

AVGUSTA

7. avgusta, nedelja — Piknik društva Utopians šte. 604 SNPJ na SNPJ farmi.

7. avgusta, nedelja — Piknik druž. št. 106 SANSa na prostorih SDD, Recher Ave.

7. avgusta, nedelja — Piknik društva "Triglav" na prostorih Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

13. avgusta, sobota — Piknik društva "Loyalites" št. 590 SNPJ na SNPJ farmi

14. avgusta, nedelja — Piknik Clev. federacije SNPJ na farmi SNPJ

20. avgusta, sobota — Piknik društva Utopians šte. 604 SNPJ na SNPJ farmi

21. avgusta, nedelja — Piknik društva "V boj" št. 53 SNPJ na SNPJ farmi

21. avgusta, nedelja — Piknik društva "Soča" št. 26 SDZ na prostorih Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

28. avgusta, nedelja — Piknik pevskega zbora Slovan na SNPJ farmi

28. avgusta, nedelja — Piknik pevskega zbora "Slovan" na SNPJ farmi

28. avgusta, nedelja — Piknik Slovenske moške zveze na Brae-Burn prostorih, 25000 Euclid Ave.

SEPTEMBRA

4. septembra, nedelja — Piknik društva Betsy Ross št. 186 ABZ na SNPJ farmi

11. septembra, nedelja — Piknik skupnih podružnic SANSa na SNPJ farmi

18. septembra, nedelja — Piknik ženskega odseka farne SNPJ

24. in 25. septembra — Tridesetletnica obstoja Slovenskega doma na Holmes Ave.

OKTOBRA

23. oktobra, nedelja — Koncert pevskega zbora "Zvon" ob 35-letnici obnove, v Slov. nar. domu na E. 80 St

29. oktobra, sobota — Halloween party društva Comrades št. 566 SNPJ na SNPJ farmi

NOVEMBRA

20. novembra, nedelja — Predstava dram. zbora "Naša zvečda" v Slov. društvenem domu na Recher Ave.

HELP YOUR WISHES COME TRUE!

It's easy to keep wishing for things, never helping to make them come true. If you were the farmer above you might want more land, newer machinery or maybe a nest egg of security on which to retire. If you were this wife you'd probably have your heart set on home improvements, a modern kitchen or maybe a long

vacation to Rio, Paris, Hawaii, the Orient. You can make these dreams come true by planting your dollars now in safe, sure U. S. Savings Bonds. Maturing in ten years at a \$4 for \$3 profit, they'll supply the cash for the schooling of your children and the fulfillment of your dreams. Start saving today at your bank or post office.

Plant more opportunity in your future!

INVEST IN U. S. SAVINGS BONDS

ENAKOPRAVNOST

This is an official U. S. Treasury advertisement prepared under auspices of Treasury Department and Advertising Council

Leo Strucl:

STRAH NA LJUBLJANSKEM PURFEL MAGACINU in pomaranče iz Floride

(Nadaljevanje)

Trenutek za nama vstopijo dve ženski in en moški. Po glasu si takoj spozna, da ena teh dveh je gotovo gazdarica in kučni strah. Dvojico od nas petorice je pozdravila takoj po imenu, na nas ostale tri švigne s pogledom in hello ter odide po stol. Polde je skočil na noge s tako naglico, ko ga je pogledala, da smo vsi mislili, da bo skočil pri oknu ali pri vratih ven, se poklonil in se del. Medtem se je vrnila s stolom ter ga postavila blizu Poldeja na levo in sedla. Na desni

strani njega je bil zvesti Albin. "Kaj je to mogoče, da je to ona? Se ti le sanja, Polde? Oči in glas je njen. A kje so njena okrogla in rdeče lice? Preje blond, sedaj črne lase. Jok, le domišljija," in brisal si je pot s čela. Obraz mu je bil blede in zopet rdeč. Kri mu je silila v glavo, če ga spozna. Najraje bi bežal sam pred sabo. Iz neprijetnega položaja ga reši Albin, ki je zagledal kitaro v kotu ter vprašal, če jo sme poskusiti, v kar mu je gospodinja privolila. Medtem ko je Albin strune

uglašal, se je Polde obračal na stolu, kot da sedi na samem trnju. Naenkrat zapojejo strune, med strune se je vmešal glas petja ženske, ki je njemu donel tako prijetno. Še vedno ni bil gotov, da bo to bila ona Rosalka, one oktoberne noči, ko jo je prvič srečal v Medenovi hiši. In ko ga je tako grdo nahrulila, da je sbeč in da dela in propagira za kapitaliste, ne pa za delavce, da naj se sramuje svojega dela, ko srka krvave dolarjev iz žuljevih rok.

Polde, takrat 27-letni mladenič je res bil zastopnik nekega lista, ki takrat še ni bil union, ampak je delal na to, da postane union časopis ter napreden in v korist slovenskega delavca. On bi rad prišel do besede, da bi tej nepoznani gospodi-

ni razložil njegov položaj, a ni prišel do besede. Obdajala ga je z nenavadnimi očitki, psovskami, kar ga je vjezilo.

"Samo eno besedo mi dovolite, gospodična, in to naj zadostuje."

"Vi ste čisto navaden ignoran-

Polde se je napotil proti mizi, kjer je že imel njegov prijatelj prostor za njega. Pričakoval je, da prileti kaka čaša za njim, če že ne v glavo, pa gotovo v hrbet, ampak zgodilo se je ravno nasprotno, kakor da ji je nekaj lepo povedal, gospodična se je pa ves glas nasmejala in zakrohotala ter ga vabila nazaj k svoji mizi kot glavnega zastopnika. A on se ni zmenil za njeno vabilo. Vsi ti očitki in žaljenje, ki so se dogajali več ko 35 let nazaj,

so plesali zdaj pred njegovimi očmi. Vsi ti spomini, daleč, daleč nazaj so ga prebudili kakor iz spanja, ko zasliši pesem, spremljačo s kitaro, še vedno isto lepo doneči glas, takrat 18-letne devotke.

Ze je hotel skočiti z napol odprtimi usti k njej: "Rosalka, to pesem besede sem te jaz naučil."

Pa glas mu je ostal v grlu. Oči so se srečale očitačo. Spoznal jo je. To je ona. Bog ve, ali je tudi ona njega spoznala, če ga ni, ga tudi ne sme. Ostati je hotel nepoznan in kot tak oditi iz Floride. Da ne bo dvomil in da bo siguren, reče proseče:

"Ali pojeate tudi ono: 'Roza molči mi'?"

V tem hipu so njeni prsti zdrknili po strunah in tako milo

"O molči ti, ne bodi neizprosna. Sicer boš kriva mojega gorja."

Sedaj ni več dvoma. To pesem je pela prvi večer, ko je vstopil, spremljan na citra, ki jo je srečal prvič—pri Medenu.

"Ali gremo sedaj?" reče Emil, ki je imel že svoj načrt.

"Kam pa?"

"V Dom v Samsulo. Danes je sobota, tam bo danes dosti Slovencev."

Vsi smo dvignili, edino domači pes je ostal pri Poldetovih nogah in ga tako milo gledal naravnost v oči, kakor da tudi on razume bol preteklosti. Pobožal ga je, nakar tudi on vstane in mu miglja z repom hvaležno odvrne.

Od Samsule in Slovenskega

doma se je že dosti pisalo. Omenim naj le to, da ko smo prišli tam, je bil nabito poln. Tu si videl složnost Slovencev. Mlado in staro, vse se je po svoje zabavalo. Tu si videl red, čistost in bil deležen prijazne postrežbe.

(Dalje prihodnjic)

BUY BONDS TODAY!

MIHAIL ŠOLOHOV

TIHI DON

ČETRТА KNJIGA

(Nadaljevanje)

Za ogrom je nekdo izmed pevcev, ko je bilo konec pesmi, za-kašljal in rekel:

— Nismo tako zapeli, kakor smo zajeli! Nu, pa velja, kakor znamo, tako moremo. Ve, ženske, pa bi vojakom še kaj dale za na pot. Dobro smo se najedli, čast in hvala bogu, ampak vidi-te, za na pot nimamo prav nobe-nega hranaša...

Grigorij se je ovedel iz pre-mišljevanja in stopil izza ogra. Na spodnji stopnici pred vrati je sedelo četvero mladih koza-kov; v tesnem kolobarju so v gruči stale okrog njih ženske. Starice in otroci, ki so se na-brali iz sosednih domačij. Po-slušalke so ihte in smrkale, si otirale solze s konci rutic, ena izmed stark — visoka in črno-oka, s potezami stroge lepote svetih podob na uvelom obrazu — pa je zateglo govorila, ko je Grigorij stopal proti vratom:

— Vi preljudi moji! Le kako lepo in mило znate zapeti! In prav gotovo ima vsak izmed vaš mater in prav gotovo se ji, ka-dar se spomni, kako umira na vojski, udro solze... — Po-blisnila je po Grigoriju, ki je pozdravil, z rumenkastimi beli-nami in mahoma ježno rekla: — In takele cvetke ti, vaše bla-gorodje, vodiš v smrt? Na voj-ski pogubljaš?

— Nas same, babica, pogub-ljajo, — je mračno odvrnil Gri-gorij.

Kozake je zmedel prihod ne-znanega častnika, da so se na-glo dvignili, odriivali z nogami na stopničkah stoječe krožnike

Ženska dobi delo gospodinje
pri dvojici, ki vodi trgovino. Za delo od 10. zj. do 7. zv.; gre domov ob večerih. Plača \$25 teden-sko. Za podrobnosti pokličite pred 10. zjutraj ali po 7. zvečer.
FA 3454

HIŠA NAPRODAJ

nova Cape Cod vzorca; 3 spal-nice in stranišče spodaj; zgoraj kopalnica, lota 100x165, garaža; pri busu. Cena \$15.500. Zglasite se pri lastniku
253 E. 284 St., Wickliffe 646 J

RABLJENE

Frigidaire
Električne ledenice
garantirane

Cena samo \$65.00

NORWOOD APPLIANCE &
FURNITURE
6202 ST. CLAIR AVE.

z ostanki jedi, si popravljali blu-ze, jermene pušk, pasove. Peli so, ne da bi bili sneli puške z ramen. Najstarejšemu izmed njih na videz ni bilo več kot pet in dvajset let.

— Od kod? — je vprašal Gri-gorij in ogledoval mlade, čvrste obraze vojakov.

— Iz edinice... — je neod-ločno odgovoril eden izmed njih, prifrknjenega nosu in po-rogljivih oči.

— Vprašam, od kod ste doma, iz katerega kraja? Niste tukaj-šnji?

— Jelančani, na dopust gre-mo, vaše blagorodje.

Grigorij je po glasu spoznal prvega pevcu, se nasmešnil in vprašal:

— Si ti vodil?

— Jaz.

— Nu, lep glasek imáš! Iz kakšnega razloga ste pa zapeli? Od veselja, ali kaj? Ni vam vi-deči, da bi bili pijani.

Visok rdečkast fant z drzno počesanimi, od prahu sivimi las-mi, s temno rdečico na zagore-ljih licih se je ozrl po strani na starke, se v zadregi zasmejal in počasi odgovoril:

— Kakšno veselje pa je to... Sila nas žene k peju! Tako, da boljše živimo; v teh krajih ne dajo preveč piče, porinejo kra-jec kruha — pa konec. Vidiš, zato smo pa začeli pesmi skla-dati. Kadar zapojemo, se nale-tijo ženske poslušat; mi kako ža-lostno zakrožimo, nu, do srca

FORNEZI
Nove forneze na premog, olje, plin, gorko vodo ali paro vzpostavi-mo. Resetting stane \$15; čiščenje \$5. Premenimo stare forneze na olje ali plin.

CHESTER HEATING CO.
(Govorimo slovensko)
1193 Addison Rd., UT 1-0396

PRILETNA ŽENSKA

bi rada dobila prazno sobo pri mirni ženski, kjer bi lahko enkrat na dan kuhala. Ni v nobeno nad-lego. Kdor ima za oddati naj sporo-či na

1098 NORWOOD RD.

VASI ČEVLJI
BODO ZGLEDALI KOT NOVI, ako jih oddaste v popravilo zane-sljivemu čevljarju, ki vedno izvrši prvovrstno delo.

Frank Marzlikar
16131 ST. CLAIR AVE.

ZULICH INSURANCE
AGENCY

Frances Zulich
18115 Neff Rd., IV 4221

Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno za-varovalnino.

jim gre in. prineso: ta košček slanine, druga skledico mleka ali pa še kako drugo jest...

— Mi smo kakor duhovni, go-spod stotnik, pojemo in darove pobiramo! — je dejal prvi pe-vec, pomežiknil tovarišem in v nasmehu zažmeril s posmehlji-vimi očmi.

Eden izmed kozakov je po-tegnil iz naprsnega žepa zama-ščen papir in ga ponudil Grigo-riju.

— Tule je naše potrdilo za do-pust.

— Pokaj mi bo?

— Morebiti ne verjamete, a mi nismo ubežniki...

— To boš pokazal, ko se sre-čate s kazenskim odredom, — je naveličano rekel Grigorij, ali

preden je odšel, je vendarle na-svetoval: — Hodite ponoči, po-dnevi pa lahko počakate kod. Vaš papir ni kaj prida, da vas v nesrečo ne spravi... Je brez žiga?

— V naši stotniji nismo imeli žiga.

— Nu, če se ne mislite kal-mi-kom položiti pod nabijalnike, se držite mojega nasveta!

Grigorij je kake tri vrste od vasi, še preden je prejezdil pol-drug sto korakov proti majhne-mu gozdu, ki je segal prav do ceste, spet zagledal dva jezde-ca, ki sta jahala naproti njemu. Za hipec sta se ustavila, opre-zovala, potem pa ostro zasukni-la v gozd.

(Dalje prihodnjč)

Frank Cernetova zlatarna naznanja

Veliko splošno razprodajo zlatnine

OB 40. OBLETNICI TRGOVINE

5. AVGUSTA—ZAPOMNITE SI DATUM!

Dobili boste obilo dobrih nakupov! Senzacijsko znižanje cen na mnogih predmetih. Izplačalo se vam bo počakati za 5. avg.

IN PRIHRANITE SI DENAR

DALO SE BO TUDI NAGRADE V GOTOVINI! DARILA! — SPOMINKE!

PODROBNOSTI SE BO POROČALO POZNEJE.

FRANK CERNE JEWELERS

6412 ST. CLAIR AVE.

Eagle znamke

Odprto dnevno od 9. zj. do 8. zv. razen ob sredah

FRIGIDAIRE NEW 1949 Refrigerator

...with all these features

- Meter-Miser mechanism
- 5-Year Protection Plan
- Exclusive Quickcube Trays
- Big Freezer Storage
- Roller-bearing Hydrator
- Cold Storage Tray
- Non-Tilt Shelves
- 1-Piece Lifetime Porcelain Food Compartment
- Interior Light

Liberal terms, trade-ins

Be sure to see FRIGIDAIRE—America's No. 1 Refrigerator!

FREE HOME TRIAL

YES WE WILL PUT FRIGIDAIRE IN YOUR HOME ON FREE TRIAL AND

PROOF

IT WILL KEEP

SAFE-COLD

FROM TOP TO BOTTOM.

BEST BUY TODAY IS FRIGIDAIRE

Come in for FREE GIFT

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE
6202 ST. CLAIR AVE.

JOHN SUSNIK

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko poirti in žalostnega srca naznanjamo vsem sorodni-kom in prijateljem tužno vest, da je umrla moja ljubljena žena in mati mojim otrokom, čeprav ni bila prava mati, pa vse eno so jo spoštovali in jo imeli kot za mater

1907

1949

Frances Intihar

rojena Vidrih

Blagopokojnica je zatisnila svoje mile oči dne 4. julija 1949. Pogreb se je vršil dne 7. julija iz Jos. Zele in Sinovi pogrebnega zavoda na Highland Park pokopališče, kjer smo jo položili k več-nemu počitku v naročje materi zemlji.

Pokojna je bila rojena 9. marca 1907 leta v Clevelandu.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem onim, ki so položili tako krasne vence h krsti drage moje žene. Ta izraz vašega spoštovanja in ljubezni napram njej nam je bil v veliko tolažbo v dneh žalosti. Zahvalo naj sprejmejo: Družina Starc, Mr. in Mrs. Anton Vidrih, Jean in John Smoody, Mr. in Mrs. Blaž Modic, Mr. in Mrs. Frank Modic, Mr. in Mrs. Joe Muzic, Mr. in Mrs. Joe Kraitz, Mr. in Mrs. Joe Nosse, družina Jereb, Mr. in Mrs. Anton Jakopin, Mr. in Mrs. John Zupančič, Mr. in Mrs. Joe Doles, družina Stritof, Mr. in Mrs. Joe Zalar, Mr. in Mrs. Joe Dolinar, Miss Ivanka Sever, Mr. in Mrs. Henry Zalar, Mr. in Mrs. Joe Zalar ml., Mr. in Mrs. Frank Bartell, družina Perovsek, Mr. in Mrs. Matt Kraitz, družina Jakim, Mr. in Mrs. John Novak, Mr. in Mrs. Rudolph Smerke, družina Grmsek, Mr. in Mrs. Zele iz Waukegan, Ill., ter društvo Naprej št. 5 SNPJ.

Prav prisrčna hvala sosedom in vsem prijateljem, ki so žrtvo-vali za tako lep venec in ga položili ob njeni krsti ter za preostalo vsoto v gotovini.

Posebno zahvalo izrekamo Mrs. Annie Požar in Mrs. Gaberna, ki ste se trudile in kolektale pri sosedih za skupni venec.

Dalje srčna hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duši pokojne. Zahvalo izrekamo sledečim: Mr. in Mrs. Frank Mramor, Mr. in Mrs. Joe Cerjak, Mr. John Renko, Mr. in Mrs. Michael Gonas, Misses Josephine in Agnes Gonas, Mr. in Mrs. John Gonas, Mr. in Mrs. Joseph Gonas, Mr. Joe Rott, Mr. in Mrs. Joe Ponikvar, Mr. Frank Bečaj, Mr. in Mrs. Ed. Rakar, Mr. Joseph Rakar, Miss Mary DeLost, Mr. John Intihar, Mr. in Mrs. Andy Kocjan, Mr. in Mrs. Tony Abram, Mr. in Mrs. Srečko Eržen, Mrs. Alexander in Mrs. J. Watkins, Mr. in Mrs. John Zalar, Mr. in Mrs. Peter Puljar, Anna Klančar, Mr. in Mrs. Frank Klančar, Mr. in Mrs. Louis Klančar, Mr. in Mrs. Frank Grajzar, dru-žini Kraševac, Mr. in Mrs. Jacob Fajdega, Three Corner Cafe, Mrs. Maver, Mr. in Mrs. Gorup, Mr. Frank Kovach, Mrs. Pristov, Mr. in Mrs. Frank Modic, Mr. Frank Jamnik, Mr. in Mrs. Frank Kolar, Mrs. Mary Pinosky, Mr. in Mrs. John Geromi ter dvema neimenovanima.

Lepa hvala sledečim, ki so prispevali za zdravila za Jugosla-vijo mesto vencev: Mr. in Mrs. Krist Stokel iz Richmond Rd. ter Mr. in Mrs. Matt Krašovec iz Norwood Rd.

Našo zahvalo naj sprejmejo vsi, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugo za spremstvo pri pogrebu.

Hvala vsem, ki so jo prišli kropit, ko je ležala na mrtvaškemu odru ter vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti na pokopališče. Prav prisrčna hvala društvu Naprej št. 5 SNPJ za tako lep spre-jem in ganljiv govor na grobu, kot tudi Slov. nar. podp. jednoti za tako hitro izplačitev posmrtnine.

Hvala tudi pogrebem, ki so nosili krsto pokojnice.

Prav lepa hvala pogrebnemu zavodu Joseph Zele in sinovi za tako lepo urejen pogreb in najboljšo vsestransko poslugo. Najlepša hvala tudi Rev. Baragi pri cerkvi sv. Vida za molitve in spremstvo na zadnji poti.

Draga moja žena, počivaj mirno v svobodni ameriški zemlji. Odšla si tja, kjer ni trpljenja in ne solz. Počivaj mirno. Mi se Te bomo spominjali in spoštovali do konca naših dni.

Žalujoči ostali:

LOUIS INTIHAR, soproj
HELEN IN VICTOR, pastorka
PAULINE STARC, sestra
TONY STARC, svak
TONY in STANLEY, nečaka
v starem kraju pa zapušča nekaj sorodnikov in
znancev.

Cleveland, Ohio, dne 26. julija 1949

PRIPOROČILO!

NE ČAKAJTE ZIME...

Naročite si premog sedaj!

IMAMO GA NAJBOLJŠE VRSTE PO RAZLIČNIH CENAH.

Zagotovite si kurjavo za prihodnjo zimo ob času.

DOSTAVIMO NA DOM KADAR ŽELITE

Zidarjem priporočamo, da si naročijo svoje cementne bloke pri nas. — Naši bloki so bili priznani za prvovrstne kakovosti.

BLISS RD. COAL & SUPPLY CO.

22290 LAKELAND BLVD.

RE 5858

Get To The Point
CEDAR POINT
ON LAKE ERIE

By Rail, by Road, by Bus, by Boat—they're all going to Cedar Point. Join the crowds—Enjoy your Summer, too.

HOTEL BREAKERS
ON WORLD'S FINEST BEACH
AMUSEMENTS—PICNICS
BIG NAME BANDS
NAME ENTERTAINMENT

OHIO ROUTE 2 (U.S. 6) SANDUSKY, OHIO